

TEKNOLOGIA

Hezkuntza digitalizatzeko printzipioak

DIANA FRANCO

Hezkuntzaren digitalizazioaz hitz egiterakoan kaleko pertsonok bi gauza ezberdin ulertu ohi ditugu: alde batetik, enpresen digitalizazioaren antzeko prozesu bat, non pertsonen eta informazioaren arteko harreman prozesuak digitalizatuko dituen sistemak garatuko diren eraginkortasuna bilatze bidean. Bestetik, ikasleen kompetentzia digitalak garatuko direla ulertzen dugu.

Lehenengo irakurketa batean, esanda-koak onuragarriak direla dirudi, baina ez da horrela. Hezkuntzaren Digitalizaziorako sistemak eta azpiegiturak ez ditu Eusko Jaurlaritzak garatzen, eta horrek, gure ikasleen pribatutasuna eta etorkizuna korporazio handien negozio ereduaren eraginetara ahulagoak bilakatzen ditu. Bestalde, kompetentzia digitala zertarako, noiz eta nola hobeto pentsatu beharrean gaude. Erabiltzaile izaten gero eta errazago ikasiko baitute ikasleek, interfazeak intuitiboagoak bihurtuko diren heinean. Baina idazteko gaitasunean, ulermen gaitasunean, abstrakzioan, memorian, pentsamendu kritikoa... garapen on bat lortzeko ofimatika, learning analytics sistemak-eta erabiltzea baliagarria izango ote den oraindik ez dago hain argi.

2021eko abenduaren 10ean, gai hauetaz arduraturik dagoen Hezkuntzan Libreza-le taldea gonbidatua izan zen Eusko Legebiltzarrerera. Digitalizazioari lotuta EAEko hezkuntza legeak izan beharko lituzkeen printzipioak Iñigo Gebara irakasleak azaldu zituen: Pribatutasuna eta datu-babesa bermatuko duen digitalizazioa; gaitasun digital zabal eta osoa sustatuko duen digitalizazioa; euskara ardatz izango duena; ekologikoki jasangarria; eta ongizatea eta ikasleen bizi-kalitatea bermatuko dituena.

Gizarteak eraldatzeko digitalizazioak duen gaitasuna dela eta, hezkuntza legeak digitalizazioaz hitz egin behar du. Aipaturiko printzipioak kontuan hartzeak digitalizazio euskaldun, arduratsu, burujabe eta jasangarri baten oinarriak ezarriko lituzke, Hezkuntza Libreza-le taldearen hitzetan. ●

NAZIOARTEA

Salbuespen beharra

AXIER LOPEZ

Herriarren 2019ko matxinadaren ondoren, etengabe ari da aldatzen Txile. Erregimen zaharrak ez du hil nahi, berriak eratu nahi du, eta talka horretan, garai bertsuetan gerta daitezke honelako gauza kontrajarriak: batetik, konstituzio berria, inklusiboagoa, idazten ari dira maputxe batek gidatuta, eta bestetik, bi hilabete bete dira gobernuak maputxeren lurraldeetan larrialdi egoera ezarri eta militarrek bidali zituenetik. Dualtasun hori datorren igandean, hilak 19, helduko da mugarririk gorenetakora: ezkerrek eta ultraeskuinak elkar ikusiko dute hautestontzietan herrialdeko presidentetza eskuratzeko. Bien bitartean, baina, herri mugimenduek urte luzez bultzatutako aldaketa batzuk gauzatzeko ari dira, urrats historikoak ematen jarraitzen dute.

Joan den astean ezkontza parekidea legeztatuta du Parlamentuak -82 boto alde eta 20 aurka-. Ia lau urtez baztertuta izan dute 2017an aurkeztutako proposamena, eta hara noiz eta sektore kontserbadoreen ordezkari Sebastian Piñera eskuindarraren agindupean onartu den. Sexu bereko pertsonen ezkontzako aukera ematen die lege berriak, eta gainera, alabak semeak adoptatzeko aukera bermatzen du - hori izan baita eztabaidaren funtsezko puntuetako bat-.

Eta bai, gezurra dirudi gaur egun sexu bereko bi pertsonak legearen aurrean eskubide berberak ote dituzten eztabaidatu behar izatea. Baina, ikuspegia zabalduz gero,

berdintasunak salbuespena izaten jarraitzen du gaur gaurkoz. Txile da berdinen arteko ezkontza legeztatuta duen hamargarren herrialdea Amerikan; Argentina, Brasil, AEB, Kanada, Kolonbia, Uruguai, Ekuador, Mexikoko hainbat estatu eta Costa Ricaren -Erdialdeko Amerikako herrialde bakarra, 2020an onartu zuten- ondoren.

Danimarka aitzindaria izan zen 1989an bikote homosexualen lehen elkartzeko zibilak baimentzen. Herbehereak izan ziren lehen herrialdea, 2001eko apirilean, sexu bereko pertsonen arteko ezkontza legeztatuta zuena, eskubide gehiago emanez. Dena den, sexu bereko pertsonen arteko harremanak lege onartzeko aukera ematen dute NBEko 193 estatu kideetatik soilik 28k, Lesbiana, Gay, Bisexual, Trans eta Intersexen Nazioarteko Elkartearen (ILGA) 2020ko txosten baten arabera. Afrika bezalako kontinente oso batean, Hegoafrikan bakarrik (2006tik) da legekoa. Asian ere egoera beretsua da, Taiwan da salbuespena. Aldiz, sexu-askatasuna delitutzat jotzen duten herrialdeak askoz gehiago dira oraindik orain -ILGaren txostenaren arabera, NBEko 67 estatu kide-. Are, G8-ko bi potentziak, Japoniak eta Errusiak, debekatuta daukate.

Txilek berretsi duen bezala, XXI. mendean ere, herriarren presioak eta mobilizazioak jarraitzen dute izaten oinarriko eskubideak lortzeko biderik eraginkorrenak. ●